

Osman Gazi'den Sultan Vahidüddin Han'a

Osmanlı Tarihi

2

Osman Gâzi'den Sultan Vahîdiiddîn Han'a

Osmanlı Tarihi

2

Ömer Faruk YILMAZ

CAMLICA

İstanbul 2016

Kısaltmalar

---

a.e.	: Aynı eser
a.g.e.	: Adı geçen eser
a.mf.	: Aynı müellif
AÜ	: Ankara Üniversitesi
a.y.	: Aynı yer
AY	: Arapça yazmalar
b.	: Bin, lbn
BOA	: Başbakanlık Osmanlı Arşivi
bibl.	: Bibliyografya
bk.	: Bakınız
bl.	: Bölüm
bs.	: Basım, baskı, tab'
c.	: Cilt
çev.	: Çeviren
DİE	: Devlet İstatistik Enstitüsü
DTCF	: Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi
ed.	: Editör
Ed. Fak.	: Edebiyat Fakültesi
Evr.	: Evrak (Arşiv)
Far.	: Farsça
Fas.	: Fasikül
Fr.	: Fransızca
FY	: Farsça yazma
HH	: Hatt-ı Hümayûn
H.	: Hicrî
hak.	: Hakkında
hk.	: Hüküm
H.z.	: Hazret-i
İÜ	: İstanbul Üniversitesi
Kar.	: Karton (Başbakanlık Arşivi)
Ks.	: Kısım (Başbakanlık Arşivi)
Ktb.	: Kütüphâne
M.Ö.	: Milattan önce
M.S.	: Milattan sonra
MEB	: Milli Eğitim Bakanlığı
nr.	: Numara
nşr.	: Neşreden
s.	: Sahife
sy.	: Sayı
T	: Türkçe
TIEM	: Türk ve İslam Eserleri Müzesi
TOEM	: Tarih-i Osmânî Encümeni Mecmuası
Trc.	: Tercüme, tercüme eden
TSM	: Topkapı Sarayı Müzesi
TSMA	: Topkapı Sarayı Müzesi Arşivi
TTK	: Türk Tarih Kurumu
TY	: Türkçe yazmalar
VGMA	: Vakıflar Genel Müdürlüğü Arşivi
vr.	: Varak (yazma eserler için)
vd.	: Ve devamı
Zrf.	: Zarf (Başbakanlık Arşivi)

İçindekiler

İçindekiler	5
Takdim	13
Fâtih Sultan Mehmed Hân Devrinin Diğer Hâdiseleri:	17
Silivri Kalesi'nin Teslim Olması	17
İmroz, Limni ve Taşoz, Enez ve Midilli Adaları'nın Beyleri ile Enez Kazası ve Midilli Adası Ceneviz Beyleri'nin İtâati	17
Çeşitli Devletlerin Osmanlı'ya Sadâkatlerini Bildirmeleri	18
Venedik Cumhuriyeti ile Naksos (Nakşa) Dükalığı'nın Osmanlı Devleti ile Sulh Akdi	18
Eski Saray'ın İnşaatının Tamamlanması	20
Birinci Sırbistan Seferi	21
İkinci Sırbistan Seferi	24
Osmanlıların Arnavutluk'ta Berat Zaferi	29
Rodos Şövalyelerine Harp İlânı ve Osmanlı Donanmasının Adalar Seferi	31
Arnavutluk'ta Mat (Albulena) Bozgunu	32
Birinci Mora Seferi	32
Sırbistan Fütûhatı	34
Atina'nın Fethi	35
Eyüp Sultan Câmii ve Külliyesi'nin Tamamlanması	36
Akşemseddin Hazretleri	36
İkinci Mora Seferi	41
Arnavutluk Sulhü	42
Amasra Ceneviz Kolonisi'nin Fethi	43
İsfendiyaroğulları (Candaroğulları) Beyliği'nin İlhak Edilmesi	44
Akkoyunlu Hükümdârı Uzun Hasan'ın Avrupa ve Trabzon Rum İmparatorluğu ile İttifakı	49
Anadolu Harekâtı ve Trabzon'un Fethi	50
Eflak Prensiği'nin Osmanlı'ya İlhak Edilmesi	55
Midilli Adası'nın Fethi	61
Çanakkale Boğazı'nın Tahkîmi	61
Fâtih Câmii ve Külliyesi'nin Yapılışı	62
Bosna-Hersek Krallıklarının Osmanlı Devleti'ne Tâbi Olması	62
İkinci Bosna Seferi	64
Fâtih Sultan Mehmed Hân'ın Bosnalı Rûhânilere Fermânı	65
Osmanlı-Venedik Harbi	66
Karamanoğulları Verâset Meselesinin Çıkması	69
Arnavutluk Seferi	72
Karaman İlinin Osmanlı Vilâyeti Hâline Gelmesi	74
Arnavutluk Seferi ve Iskender Bey'in Ölümü	75
Eğriboz (Ağrıboz) Adası'nın Fethi ve Venedik Donanması'nın Hezimetini	76

Ishak Paşa'nın Karaman Seferi	78
Alâiyye Beyliği'nin İlkhâkı	78
Topkapı Sarayı'nın İnşası (Sarây-ı Cedîd)	80
Dulkadiroğulları ve Mısır Memlûkleri ile Münâsebetler	87
Osmanlı-Akkoyunlu Mücadelesi ve Otlukbeli Zaferi	88
Uzun Hasan Niçin Takip Edilmedi?	94
Şehzâde Cem Sultân'ın İsyanı	97
Büyük İlim Adamı Ali Kuşçu'nun Vefâtı	98
Kırım'ın Osmanlı Devleti'ne İlkhâkı ve Karadeniz'in Türk Gölü Hâline Gelmesi	100
Boğdan Seferi	103
Rumeli Müslümanlarının Beş Vakit Namaz Kılmaları Hakkında Bir Ferman Neşri..	107
Macaristan Meselesi	107
İşkodra'nın Fethi, Venedik'in Mağlubiyeti Kabul Etmesi ve Sulh Teklifi	108
Osmanlı Orduları İtalya Topraklarında	115
Kadıaskerlik (Kazasker) Makamının İkiye Ayrılması	119
Fâtiht Sultan Mehmed Hân'ın Vefâtı, Şahsiyeti ve Devrinin Husûsiyetleri	119
Fâtiht Sultan Mehmed Hân'ın Vasiyetnâmesi	134
Fâtiht Sultan Mehmed Hân Zehirlendi mi?	136
Fâtiht Sultan Mehmed Hân'ın Saltanat Devri Adalet Hayatı	137
Fâtiht Devrinde İmâr İşleri, Mâlî ve İctimâî Hayat	140
Fâtiht Sultan Mehmed Hân Devrinde İlim ve Ulemâ	151
Fâtiht Sultan Mehmed Hân Zamanında Tıp ve	
Sağlık Hayatı (Dârüşşifa-Hastahâne)	163
İlk Mahalle Mektebinin Kurulması	167
Fatih'in Kânunnâmeleri	168
Osmanlı Saray Üniversitesi: Enderûn	174
Osmanlı Devleti'nde Topçuluk ve Havan Topu	177
Fâtiht Sultan Mehmed Hân'ın Vakfettiği Okmeydanı ve Okçular Tekkesi	180
"Bunu Böyle Bilesiniz"	181
Sultana Kapı Açılmadı	183
"Önce İmtihâna Girin"	184
Mekke Şerifine Gönderilen İstanbul Fetihnâmesi	185
"Asıl Sebep Pâdişâh Yokluğudur"	188
Osmanlı Adâleti	190
"Din-i İslâm'ın Mücerred Gayretidir Gayretim"	192
Fâtiht Devri İlim ve Devlet Adamlarından Bazıları	193
Fahreddîn-i Acemî	193
Molla Hüsrev	195
Molla Gürânî	196
Zağnos Paşa	198
Ishak Paşa	199
Yâ Vedûd Sultan (Yâvedûd Baba-Şeyh Abdülvedûd Efendi)	200

Akbıyık Sultan	201
Büyük Hekim Altuncuzâde	202
“İsmi Tozkoparan Olsun”	202
“Ağlama Mehmed Çelebi”	204
“Cemâatimi Niçin Çaldın?”	204
Molla Câmi’nin Fâtih Sultan Mehmed Hân’a Mektubu	205
Fâtih Sultan Mehmed Hân’a Medhiye	206
Fâtih Sultan Mehmed Hân’ın Huzurunda Muhteşem Bir Muşâare	207
Fâtih Sultan Mehmed Hân’ın Hâkimiyeti Altına Aldığı Devletler	208
Fâtih Sultan Mehmed Hân’a Muâsır Yabancı Devlet Adamları	209
Fâtih Sultan Mehmed Hân Devri Kronolojisi	214
SULTAN İKİNCİ BÂYEZİD HÂN	219
Sultan İkinci Bâyezid Hân’ın Yetişmesi ve Tahta Cülûsu	221
İstanbul’da Yeniçeri İhtilâli ve Vezirîâzam Karamânî Mehmed Paşa’nın Öldürülmesi	222
Cem Sultan’ın Bursa’da Sultanlığını İlan Etmesi ve Taht Kavgaları	225
Sultan Bâyezid ile Cem Sultan Arasında Cereyan Eden Yenişehir Muhârebesi ve Cem Sultan’ın Mısır’a Gitmesi	227
İtalya’da Fethedilen Yerlerin Elden Çıkması	228
Karamanoğlu Kâsım Bey’in Konya Muhâsarası	229
Gedik Ahmed Paşa’nın Karaman Seferi ve Konya’nın Muhâsaradan Kurtulması..	229
Osmanlı-Venedik Sulh Muâhedesinin Yenilenmesi	230
Cem Sultan’ın Anadolu Üzerine Yürümesi ve Konya Muhâsarası	231
Cem Sultan’la Rodos Üstâd-ı A’zamı Arasında Yapılan Anlaşma	233
Cem Sultan’ın Rodos’tan Fransa’ya Hareketi	234
Sultan İkinci Bâyezid’in Morava Seferi	236
Hersek Sancağı’nın Kesin Olarak Fethi	237
Karamanoğlu Kâsım Bey’in Ölümü	239
Karamanoğullarının İçel Beyliği’ne Turgudoğlu Mahmud Bey’in Getirilmesi . . .	239
Karaman Vâlisi Şehzâde Abdullah’ın Vefâtı	239
Sultan Bâyezid Hân’ın Boğdan Seferi, Kili (Chilia) ve Akkerman Kaleleri’nin Fethi	240
Osmanlı-Memlûklu (Kölemen) Muhârebeleri	242
“Tazarruât” Sahibi Sinan Paşa’nın Vefâtı (Hoca Paşa)	244
Kıbrıs’ta Muvakkat Bir Deniz Üssü Talebinin Venedikliler Tarafından Reddi . . .	248
İspanya Benî Ahmer Devleti’nin Osmanlı’dan Yardım İstemesi	250
Cem Sultan’ın Rodos Şövalyeleri Tarafından Papalık Makamına Satılması	253
Lehistan Sulhu	254
Arnavutluk, Macaristan Seferi, Belgrad Muhâsarası ve Büyük Akinlar	254
Kırbova (Adbina) Zaferi	256
Uzun ve Mâceralı Bir Hayatın Sona Ermesi: Cem Sultan’ın Vefâtı	257
İlk Rus Elçisinin İstanbul’a Gelişi	261

Bosna'nın Fethi	261
Dalmaçya Akını	262
Karadağ'ın Himâye Altına Alınması	262
On Beşinci Asrın Büyük Divân Şâirlerinden Velîüddinzâde Ahmed Paşa'nın Vefâtı	262
Veziriâzam Davud Paşa	263
Vezeret-i Uzmâ Makâmına Hersekzâde Ahmed Paşa'nın Tâynini	264
Lehistan Akınları ve Bâli Bey	264
Hristiyan Devletler İttifâkı, Venedik Harbi ve İnebahtı Deniz Muhârebesi	266
Ahî Çelebi'nin Vefâtı	269
Burak Reis'in Şehâdeti	270
Mora Seferi, Navarin, Modon ve Koron'un Fethi	274
Osmanlılara Karşı Haçlı İttifâkı, Kefalonya Adası'nın Haçlılar Tarafından Zaptı	276
Midilli'nin Fransızlar Tarafından Muhârası	277
Aya Mavri Adası'nın Müttefik Güçler Tarafından İşgâli	278
Lofça ve Brusça Kaleleri'nin Fethi	278
Bâyezid Câmii İnşaatının Tamamlanması	279
İran'da Şii Safevi Devleti'nin Ortaya Çıkması	280
Doğuda Son Durum	283
"Kıyâmet-i Suğra / Küçük Kıyâmet" Denilen Zelzele	285
Zelzeleden Yıkılan Yerlerin Yeniden İnşasına Başlanması	286
İstanbul'un İmârının Tamamlanması	286
Şahkulu İsyânı ve Şehzâde Yavuz Sultan Selim	287
Babamızın Üzerine Yürümek Bize Düşmez	292
Sultan İkinci Bâyezid Hân'ın Şahsiyeti ve Devrinin Husûsiyetleri	293
Sultan İkinci Bâyezid Hân ve Hat Sanatı	301
Ağa Bölüklerinin Kurulması	303
Galata Sarayı'nın İnşası	303
Dünyada İlk Standart Kânunu	304
Türkiye'de İlk Baruthâne	306
Sultan İkinci Bâyezid Hân'ın Annesi Gülbahar Hâtun	306
Sultan İkinci Bâyezid Hân'a Muâsır Yabancı Devlet Adamları	307
Sultan İkinci Bâyezid Hân Devri Kronolojisi	309
YAVUZ SULTAN SELİM HÂN	313
Yavuz Sultan Selim Hân'ın Osmanlı Tahtına Cülûs Etmesi	315
Cülûs Tebrîki İçin Elçilerin Gelmesi	320
Şehzâdeler Meselesi	320
İran'ın Anadolu'daki Şiilik Propagandası	321
Yavuz Sultan Selim Hân'ın Şah İsmâil'e Mektubu	326
Hiçbir Tarafa Kendi Karârımızla Sefer Etmedik	328
Çaldıran Meydan Muhârebesi ve Zaferi	328
Hemdem Paşa Hâdisesi	332

Düşmanla Karşılaşmak İçin Yürüyüşe Devam Edilmesi	332
Orduların Harp Tertibi ve Düzeni	338
"...Ve Savaş Başlıyor"	340
Osmanlı Ordusunun Tebriz'e Doğru Harekete Devam Etmesi..	348
Osmanlı Ordusunun Tebriz'den Ayrılması	349
Erzincan-Kemah Seferi ve Dulkadiroğlu Beyliği'nin İlhâkı	350
Güneydoğu Harekâtı ve Diyarbekir'in İtâat Altına Alınması	352
Rusya İle Ticâret Antlaşması	352
Tâcizâde Câfer Çelebi'nin İdâmı ve Yeniçeri Teşkilâtında Değişiklik Yapılması	353
Koçhisar Zaferi	354
Mısır Seferi	355
Mercidâbık Muhârebesi	357
Mısır'ı Fetheden Ordu	368
Yavuz Sultan Selim Hân'ı Müjdeleyen Abdülvehhâb-ı Mısırî	369
Suriye, Filistin ve İslâm Memleketlerinin Osmanlı Devleti'nin İdâresi Altına Girmesi.	370
Yavuz Sultan Selim Hân ve Muhammed Bedahşî	373
Han-Yunus Zaferi	374
Sinâ Çölü Geçiliyor	376
"Resûlullah Efendimiz Yaya Yürürken Biz Nasıl At Sirtında Gidelim?"	379
Ridâniye Meydan Muhârebesi	380
Tomanbay'ın İdâm Edilmesi	389
Mısır Seferi'nin Sonu ve Ordunun İstanbul'a Dönmesi	390
Mısır Seferi'nin Neticeleri	394
Mukaddes Emânetler Osmanlı'ya Emânet	395
Topkapı Sarayı'nda Hırka-i Saâdet Dâiresi (Has Oda)	400
Hırka-i Saâdet Dâiresi'ni Ziyâret Merâsimi	401
Yavuz Sultan Selim Hân'ı Müjdeleyen Bir Kitâbe	404
"Nemiz Kaldı Mülk-i Arap'ta?"	404
Tezâhürattan Kaçan Pâdişâh	405
"Ben Üzerinize Fetvâ ve Gayret-i Dîniye ile Geldim"	407
Anadolu İsyancıları	408
Cezâyir Hükümdârı Barbaros Hayreddin'in Osmanlı'ya Tâbi Olması	409
Yavuz Sultan Selim Hân'ın Vefâtı ve Şahsiyeti	409
Der Na't-ı Rasûl	410
"Selîmnâme"ye Göre Yavuz Sultan Selim Hân'ın Vefâtı	417
Yavuz Sultan Selim Hân'ın Saltanat Devri Hakkında	421
Mekke ve Medîne'nin İdâresi ve Mekke Emirlerinin Tâyinleri	423
Osmanlı Hilâfeti	425
İslâm Ülkelerinin Osmanlı Devleti İdâresine Girmek İçin Mürâcaatta Bulunmaları.	432
Hazine Kethüdâliğinin Kurulması	437
Yavuz Sultan Selim Han'ın Annesi Ayşe Hâtun	437
Yavuz Sultan Selim Hân ve İbrâhim Gülşenî Hazretleri	437

Yavuz Sultan Selim Hân'a Muâsır Yabancı Devlet Adamları	438
Yavuz Sultan Selim Hân Devri Kronolojisi	440
KÂNÛNÎ SULTAN SÜLEYMAN HAN	443
Şehzâdeliği ve İlk Saltanat Seneleri	445
Kânuni Sultan Süleyman Hân'ın İlk İcrâatları	447
Canberdi Gazâlî İsyânı	449
Kânûnî Sultan Süleyman Hân'ın Macaristan Seferi ve Belgrad'ın Fethi	450
Yabancı Elçilerin Gelmesi ve Venedik'le Anlaşma Yapılması	455
Rodos'un Fethi	455
Devlet İdâresinde Değişiklikler, Pîrî Mehmed Paşa'nın Emekli Olması ve Ahmed Paşa'nın İsyânı	459
Fransa Kralı I. François(Fransuva)'ın Kânûnî'den Yardım İstemesi	460
Kapitülasyonlar	463
Macaristan Seferi ve Mohaç Zaferi	469
Budin Seferi ve Kalenin Teslim Alınması	482
Şeyhülislâm Zenbilli Ali Efendi'nin Vefâtı	482
Birinci Viyana Muhâsarası	483
Ferdinand'ın Taarruzları ve Kânûnî'nin Alman Seferi	489
Kaniye Kalesi'nin Fethi	492
Avusturya'nın Osmanlı Devleti'nden Sulh İstemesi	492
Anadolu'da Şiî Süğlün-Oğlu ve Baba Zünnun İsyanları	493
Molla Kâbız-ı Acemî Meselesi	497
Pîrî Mehmed Paşa'nın Vefâtı	499
Şeyhülislâm Kemâl Paşazâde Ahmed Şemseddin Efendi'nin Vefâtı	503
İrâkeyn Seferi	507
Kânûnî Sultan Süleyman Hân'ın Pulya ve Korfu (Avlonya) Seferi	513
Vertizo Zaferi, Hırvatistan'ın Türk Hâkimiyetine Girmesi	515
Kânûnî Sultan Süleyman Hân'ın Boğdan-Moldova Seferi	516
Mısır Vâlisi Süleyman Paşa'nın Hindistan Seferi	517
Preveze Deniz Zaferi	519
Barbaros Hayreddin Paşa	525
Venedik Cumhuriyeti'nin Anlaşma Teklifi Yapması	529
Kânunî Sultan Süleyman Hân'ın Budin Seferi (İstabur Seferi)	530
Peşte Zaferi	531
Estergon Seferi	531
Almanya ve Avusturya'nın Osmanlı Devleti'ne Boyun Eğmesi	533
Süleymâniye Câmii'nin İnşâsı	533
Kânûnî Sultan Süleyman'ın İkinci ve Üçüncü İran Seferi	537
Fuzûlî'nin Ölümü.	540
Su Kasîdesi'nden	542
Cerbe Deniz Zaferi	543
Şehzâdeler Arasında Saltanat Mücadelesi	545

Kânûnî Tarafından Şehzâde Bâyezid'in Teslimi İçin	
İran Şâhı Tahmasb'a Yazılan Nâme-i Hümayûn	546
Seydi Ali Reis'in Vefâtı	551
Malta Muhâsarası ve Turgut Reis'in Şehâdeti	555
Sakız Adası'nın Fethi ve İtalya Seferi	559
Şeybânî Hânedânlığı İle Münâsebetler	560
Açe Müslüman Devleti İle Münâsebetler	561
Hint Seferleri	562
Kânûnî Sultan Süleyman Hân'ın Zigetvar Seferi ve Vefâtı	565
Zigetvar'da Bir Derviş: Ali Dede Bosnavî	567
Hatt-ı Hümayûnum Vâsıl Olunca Malum Ola ki: "Tuğ O Kadar Ucuz Değil"	568
Kânûnî Sultan Süleyman Hân'a Muâsır Yabancı Devlet Adamları (1520-1566)	571
Kânûnî Sultan Süleyman Hân Devri Kronolojisi	572

Osmanlı Padişahları

Takdim

Osmanlı Devleti, şüphesiz ki, târihte yer alan en büyük devletlerden biridir. Osmanlıların kurduğu medeniyet İslâm inanç ve itikadına dayanıyordu. Denilebilir ki, İslâm Medeniyeti'nin dünya hâkimiyetini Osmanlılar temsil etmişlerdir.

Osmanlı'yı tanımak ve anlamak, siyâsî ve askerî târihinin yanında, içtimâî, iktisâdî, hukûkî, idârî teşkilât ve medeniyet târihini; maârif, din, tasavvuf ve fikir hayatının husûsiyetlerini de bilmekle mümkün olur.

Halbuki, Osmanlı hakkında bilinenler, bilinmesi gerekenler yanında çok azdır. Çünkü arşiv vesikalarının henüz çok az kısmı tasnif edilebilmiş, kütüphanelerde bulunan çok sayıda eser de henüz bütün teferruatıyla istifâdeye arz edilememiştir.

Şurası da sevindiricidir ki, bugün Osmanlı târihinin çeşitli devirlerine âit araştırmalar artarak devam etmekte, her gün yeni vesikalar bulunmakta ve birçok mesele açığa çıkarılmaktadır.

Bu eser hazırlanırken yeni vesika ve araştırmalardan da mümkün olduğu kadar istifâde edilmiştir. Görmek imkânını bulamadığımız kaynaklar ve yeni araştırmalar da mutlaka vardır. Fakat bu hal, hiçbir istisnası olmamak şartıyla her müellif ve her telif eser için bahis mevzuudur. Burada en mühim Osmanlı târihi kaynaklarının yazma ve basmalarından, mümkün olabileceği kadar arşiv vesikalarından ve telif eserlerden istifâde edilmiştir.

“Osman Gâzi'den Sultan Vahîdüddîn Han'a Osmanlı Târîhi” ismini verdiğimiz bu eser, siyâsî ve askerî hâdiseleri kronolojik olarak anlatmakla beraber, kısa da olsa ictimâî hayat, ilmiye ve teşkilât mevzularını da ihtivâ etmektedir. Esere, Anadolu Selçuklu Devleti târihinin kısa bir hülâsası ile giriş yapıldı. Moğol istilâsı ile başlayan beylikler devri ve Osmanlı Beyliği'nin kuruluşunu hazırlayan sebepler kaydedildi. Ertuğrul Gâzi'den itibaren sıra ile her pâdişâh devrinin vukûatı yer aldı.

Padişahların hayatları, yetişmeleri, şahsiyetleri, devirlerinin vukûatı, meşhûr kişilerin hayatları ve vefâtları, pâdişâhların ve vâlîde sultanların hayır eserleri, hizmetleri, yabancı devletlerle münâsebetleri, devirlerindeki yabancı devlet adamları ve en sonunda da kısa kronolojileri yazıldı. Hâdiseler anlatılırken mevzularla alâkalı çeşitli menkıbelere de yer verildi.

Yapılan iktibaslar dipnotlarla gösterildi. Metinler harita ve resimlerle desteklendi. Osmanlı Devleti resmî kıyâfetleri hakkında okuyucularımızın bilgisi olması maksadıyla metinlerin arasına Osmanlı kıyâfet resimleri konuldu.

Bu vesîle ile muhteşem târimimizin altı buçuk asrını ihtivâ eden “Osman Gâzi’den Sultan Vahîdüddîn Han’a Osmanlı Târîhi”nin okuyucularımıza faydalı olması en hâlisâne temennimizdir.

ÇAMLIÇA

İstanbul 2016